

KIMYO TA'LIMIDA QO'LLANILADIGAN INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI

Almardanov Yigitali Urolovich

Toshkent viloyati Qibray tumani 47-umumta'lim
muktatabning kimyo fani o'qituvchisi

Tel: +998 90 334 15 13

Annotatsiya

Ushbu maqolada kimyo o'qitish metodikasi ta'lim yo'nalishi o'quvchilari va kimyo fani o'qituvchilari uchun mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: metod, to'yinmagan uglevodorodlar, alkan, alkin, diyenlar, keys, muammo, interfaol, yelpig'ich metodi, kundalik metodi,.

Bu metod murakkab, ko'p tarmoqli, ko'pincha muammoli xarakterga ega bo'lgan mavzularni o'rganishga qaratilgan. Metodning mohiyati shundan iboratki, unda mavzuning barcha jihatlari (masalan, ijobiy va salbiy tomonlari, afzallik va kamchiliklari, foyda va zararlari, boshqa fazilatlari) to'g'risida bir yo'la sharh beriladi. Ayni paytda ularning har biri alohida belgilanadi

va tegishlicha muhokama etiladi.

Bu interfaol metod o'quvchi talabalarda tanqidiy, tahliliy, aniq, mantiqiy fikrlashning muvaffaqiyatli rivojlanishiga hamda o'z g'oyalari, fikrlarini yozma va og'zaki shaklda ixcham bayon etish, himoya qilish qobiliyatini rivojlantirishga imkoniyat yaratadi.

Yelpig'ich metodi umumiy mavzuning ayrim jihatlarini alohida muhokama qiluvchi kichik guruhlarning hamda har bir ishtirokchining va shu bilan birga, butun guruhnинг faol ishlashini tashkil qilishga yo'naltirilgan.

Yelpig'ich metodini mavzuni o'rganishning turli bosqichlarida qo'llash mumkin:

- boshlanishida: o'quvchi-talabalarning bilimlarini erkin faollashtirish;
- mavzuni o'rganish jarayonida: uning asoslarini chuqur fahmlash va anglab yetish;
- yakunlash bosqichida: olingan bilimlarni tartibga solish. Bu metodni qo'llashda mavzu bo'yicha quyidagi asosiy tushunchalar o'rganiladi:
 - mavzuga tegishli tushunchalar, nuqtayi nazarlar, predmet, hodisalar;
 - afzallik – biror narsa bilan qiyoslagandagi ustunpik, imtiyoz;
 - nuqson —nomukammallik, qoidalarga, mezonlarga nomuvofiqlik;
 - fazilat – ijobiy sifatlar;
 - xulosa – muayyan bir fikrga, mantiqiy qoidalar bo'yicha dalildan natijaga kelish.

Yelpig'ich metodi ta'lim maqsadidan tashqari tarbiyaviy xarakterdagi quyidagi vazifalarni amalga oshirish imkonini ham beradi:

- jamoa, guruhlarda ishslash mahorati;
- muammolar, vaziyatlarni turli nuqtayi nazardan muhokama qilish mahorati;
- murosali qarorlarni topa olish mahorati;
- o‘zgalar fikriga hurmat;
- xushmuomalalik;
- ishga ijobiy yondashish;
- faollik;
- muammoga diqqatini jamlay olish mahoratini shakllantirish va mustahkamlash.

“KUNDALIK DAFTAR” METODI

Kundalik daftar yuritish metodi. Guruhning har bir a‘zosiga yon cho‘ntak daftarchasi tarkatiladi. Unga, aytaylik, bir hafta davomida muhokama qilinadigan muammo bo‘yicha tug‘ilgan fikrlar qayd qilib boriladi. Barcha ishtirokchilarning yozib borgan fikrlari peshqadamlar tomonidan tahlil qilinib, tayyorlangan material ohirgi muhokamaga olib chiqiladi. Bu metod quyidagi jihatlari bilan ajralib turadi: birinchidan, tug‘ilgan g‘oya, aniq rastional taklif o‘sha guruhning fikri darajasiga ko‘tariladi, ikkinchidan, turli xildagi tortishuvlar, nuqtayi nazarlar guruh majlisigacha hal qilinadi, keskinlashgan nuqtayi nazarlar ham tekislanadi.

“Kundalik dafttar”

METODI

1

“Kundalik dafttar” metodi – qo‘yilgan muammoni hal etish variantlaridan uzoq muddat davomida ishlangan va chuqur o‘ylangan eng yaxshisini baholash va tanlash imkonini beradi. Bu metodni quyidagi harakatlar algoritmiga muvofiq olib boriladi.

2

O‘rganuvchilarning har biri, masalan bir hafta davomida, qo‘yilgan muammoni hal etish bo‘yicha barcha fikrlarini yozuv daftarchasiga kiritib boradi.

3

Guruh rahbari bilan yakka tartibdagi muzokara paytidagi barcha nuqtai nazarlar aniqlanadi va qat’iy tasdiqlashlar bartaraf etiladi.

4

Guruh rahbari bilan yakka tartibdagi muzokara paytida barcha nuqtai nazarlar aniqlanadi va qat’iy tasdiqlashlar bartaraf etiladi.

5

O‘quv mashg‘ulotida guruhlar natijalari taqdim etiladi va muhokama qilinadi, muammoni hal etish bo‘yicha jamoa fikri va aniq oqilona takliflar ishlab chiqiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Avliyakulov N.X., Musaeva N.N. Modulli o'qitish texnologiyalari. – T.: “Fan va texnologiyalar” nashriyoti, 2007
2. Ganieva M.A., Fayzullaeva D.M. Keys-stadi o'qitishning pedagogik texnologiyalari to'plami / Met.qo'll. “O'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi tizimida innovatsion texnologiyalar” seriyasidan.–T.:TDIU, 201
3. Internet Google ma'lumotlaridan foydalanildi